

dent omfang fra andre instanser, som eventuelt vil kunne komme med en supplerende udtalelse i forhold til spørgsmålet om samvær. Der henvises til betænkningens afsnit 6.4.7.3.1.

Et afslag på samvær kan desuden være begrundet i *alvorlige problembelastninger hos samværsforælderen*. Med alvorlige problembelastninger menes bl.a. psykiske problemer, misbrugsproblemer, vold i familien og anden grænseoverskridende adfærd, kriminalitet, andre sociale belastningsproblemer samt nedsat forældreevne (manglende empati og forståelse for eget og andres liv). Meget ofte vil der være tale om en opbygning af sådanne problemer.

Problemer af en sådan art indebærer, at der i sagsbehandlingen sker en skærpelse af kravene til sagsoplysningen, og at der foretages en konkret afvejning af problemernes omfang over for barnets interesse i at bevare/etablere en kontakt med samværsforælderen. Dette stiller krav om dokumentation af samværsforælderen forhold og ofte også om en børnesagkyndig vurdering af navnlig barnets forhold, herunder dets relationer til samværsforælderen.

Samværsforælderen problemer kan være af et sådant omfang og af en sådan karakter, at dette i sig selv kan begrunde et afslag eller en ophævelse, men sagsoplysningen kan være vanskeliggjort af, at bopæls- og samværsforælderen har modsatrettede opfattelser af problemernes omfang, herunder af, om der overhovedet foreligger et problem. Dette er navnlig tilfældet, når der er tale om eventuelle *misbrugsproblemer og psykiske problemer*. Hvis det ikke i øvrigt er muligt at af- eller bekræfte denne type problemer – og en vurdering af barnets forhold ikke fører til et andet resultat – kan det overvejes, om der skal fastsættes særlige vilkår, f.eks. om antabusbehandling el.lign., at lade samværet foregå under overvågning, eller at begrænse samværet til f.eks. kun at finde sted nogle timer ad gangen. Som noget nyt er nogle statsforvaltninger i sager, hvor der er mistanke om alkoholmisbrug, begyndt at arbejde tæt sammen med de lokale alkoholambulatorier. Der henvises – med partens samtykke – til et alkoholambulatorium, hvor særligt sagkyndige vil kunne vurdere, om der er ”hold” i mistanken om alkoholmisbrug, ligesom der vil kunne gives et behandlingstilbud. Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit 6.4.7.3.2.

Samværsforælderen *kriminalitet* kan efter en konkret vurdering føre til ophævelse alt efter det strafbare forholds art og grovhed. Dette er helt aktuelt ved sædelighedsforbrydelser mod børn, hvad enten der er tale om krænkelse over for det pågældende barn eller andre børn.

Samme tendens gør sig gældende, når kriminaliteten vedrører *vold mod barnet og/eller bopælsforælderen*.

I Civilretsdirektoratets (nu Familiestyrelsen) vejledning om behandling af samværsager, november 1999, er der fastsat retningslinjer for statsamternes (nu statsforvaltningernes) behandling af sager, hvor der er påstand om seksuelle overgreb, vold eller andre grænseoverskridende handlinger.

Det fremgår således af vejledningens kapitel 9, at hvis det i en samværsag er klart, at barnet udsættes for sådanne overgreb af en samværsforælder, skal statsforvaltningen hurtigst muligt fjerne muligheden for overgreb ved at ophæve eller suspendere samværet eller ved at sætte samværet under overvågning. På den anden side skal statsforvaltningen også hindre, at samværsforælderen kontakt til barnet afbrydes og ødelægges som følge af grundløse og/eller chikanøse beskyldninger. Mellem disse klare udgangspunkter findes en række sager, hvor det er tvivlsomt, hvad der er foregået. Sådanne sager kan være vanskelige at løse, da det afgørende vil være den bevisvurdering, som statsforvaltningen skal foretage.

Det fremgår videre af vejledningen, at når statsforvaltningen modtager en ansøgning om ophævelse eller suspension af samværet på grund af ansøgerens mistanke om, at barnet udsættes for grænseoverskridende handlinger, bør der af hensyn til barnet og mistankens alvorlige karakter hurtigst muligt træffes en midlertidig afgørelse om samværet. Der skal således meget hurtigt – inden næste samvær – tages stilling til, om beskyldningen kan anses for at være grundløs, eller om det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at barnet kan have været udsat for grænseoverskridende handlinger.

Statsforvaltningen skal efter vejledningens afsnit 9.2. indhente de nødvendige oplysninger til at vurdere, om den midlertidige afgørelse om suspension skal opretholdes og til brug for den endelige afgørelse af sagen. Det bør undersøges, om ansøgeren har anmeldt overgrebet til politiet og/eller indberettet det til kommunen. Har overgrebet fundet sted kort tid inden henvendelsen til statsforvaltningen, kan den manglende anmeldelse eller indberetning som udgangspunkt ikke tillægges afgørende betydning. Statsforvaltningen har i disse tilfælde pligt til at vejlede ansøgeren om muligheden for anmeldelse og indberetning. Ønsker ansøgeren ikke at anmelde eller indberette overgrebet, vil dette kunne tillægges processuel skadevirkning, og der vil som regel kunne bortses fra påstanden om overgreb.